

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **M.H.**, narozený dne..., státní příslušnost Ukrajina,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Bálková 1, 331 65
Balková
zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2018, č. j. OAM-106/LE-LE05-LE05-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Jindřichu Lechovskému se přiznává odměna ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 27. 9. 2018.
2. V podané žalobě žalobce předně namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Uvedl, že předmětné vyhodnocení žalovaného o použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v § 47 zákona o azylu je zcela nedostatečné, zavádějící a zjevně nesprávné. Podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU: *„Zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.“* Tento princip se poté podle žalobce promítne v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle něž ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie.
3. Žalobce poukazoval na to, že žalovaná této své povinnosti nedostála a nijak se nezabývala specifickými okolnostmi žalobcova případu, což vedlo k nesprávným a zavádějícím závěrům při vydávání napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaná především nesprávně vůbec nezhodnotila to, že si žalobce nebyl vědom toho, že již na území České republiky pobývá nelegálně. Žalobce zdůrazňuje, že skutečnost, že si nebyl vědom svého nelegálního pobytu a předpokládal, že stále nebylo rozhodnuto o jeho odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, jímž získal s ohledem na odkladný účinek odvolání jisté pobytové oprávnění k setrvání na území České republiky, je zcela zásadní, a vnáší nové světlo na posouzení skutečnosti, že se na území České republiky nacházel nelegálně, ovšem nikoliv vědomě.
5. Žalobce rovněž poukazuje na to, že žalovaná zcela nepodloženě implicitně vycházela z toho, že si snad žalobce měl být vědom svého nelegálního pobytu na území České republiky, a nedostatečně vyhodnotil to, že žalobce se logicky domníval, že rozhodnutí o jeho správním vyhoštění dosud nenabýlo právní moci a svým pobytem na území České republiky neporušuje žádnou svoji povinnost, což platí i s ohledem na existující rozhodnutí trestního soudu, které ovšem také není vykonatelné v době běžícího řízení o správním vyhoštění, a které proto nebylo žalobcem rovněž vědomě nerespektováno a mařeno.
6. Žalovaná tak dospěla ke zcela nesprávným závěrům o spolehlivosti žalobce a s tím související možnosti uložení zvláštních opatření, přičemž se soustředila fakticky pouze na účelovost jeho žádosti o mezinárodní ochrany a nedostatečně a zkreslujícím způsobem vyhodnotila jeho nevědomost o svém nelegálním pobytu na území České republiky, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
7. Žalobce z výše uvedených důvodů žádá, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a z důvodu urychlení řízení, nežádá žalobce o nařízení ústního jednání. Současně žádá právní zástupce přiznání odměny za ustanovení zástupcem žalobce.

8. Ve **vyjádření k podané žalobě** žalovaná uvedla, že z informací poskytnutých žalovanému příslušnými složkami Policie ČR dle § 87 odst. 1 zákona o azylu zjistila, že výše jmenovaný byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „OPKPE Praha“) č. j. KRPA-210584-15/ČJ-2018-000022 ze dne 06. 06. 2018 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byly následující skutečnosti. Dne 06. 06. 2018 byl jmenovaný zadržen hlídkou Policie ČR, jelikož při kontrole totožnosti v Praze 4 nepředložil žádný doklad totožnosti a po následném ztotožnění k němu byl nalezen záznam v Evidenci nežádoucích osob (ENO). Vzniklo proto důvodné podezření, že na území ČR pobývá neoprávněně. Po provedení dechové zkoušky byl z důvodu zjištěné silné opilosti převezen na Protialkoholickou záchytnou stanici Fakultní nemocnice Bulovka. Dalším šetřením bylo ke jmenovanému zjištěno, že mu bylo již v r. 2015 uloženo správním rozhodnutím vyhoštění z území členských států Evropské unie (dále jen EU) na dobu 1 roku, které nerespektoval a byl proto rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 3, sp. zn. 3T 3/2016 odsouzen k trestu odnětí svobody na 2 měsíce s podmíněčným odkladem. Dále bylo zjištěno, že správním rozhodnutím OPKPE Praha č. j. KRPA-456947-33/ČJ-2016-000022 ze dne 07. 11. 2016 bylo jmenovanému uloženo vyhoštění na dobu 3 let. Bylo tedy zjištěno, že jmenovaný pobýval na území ČR neoprávněně bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu a opakovaně porušoval právní předpisy, když se na území zdržoval v rozporu s uloženým správním vyhoštěním, svým jednáním tedy mařil výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Z tohoto důvodu byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.
9. K námitce týkající se toho, že žalovaná dostatečně nezvážila alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, žalovaná uvedla, že se s danými skutečnostmi plně vypořádala ve svém rozhodnutí, kde mimo jiné uvedla, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčilo jeho naprosté nerespektování právního řádu i jemu zákonem uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání (v podrobnostech žalovaná odkázala na strany 4 a 5 napadeného rozhodnutí o zajištění).
10. Pro řízení o žalobě odkazovala žalovaná na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Žalovaná měla za to, že postupovala v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledávala žalovaná jako nedůvodné. Na základě okolností celého případu byla žalovaná toho názoru, že nejednala v rozporu ani s doporučením UNHCR o zajištění, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod či s existující judikaturou správních soudů.
11. Žalovaná žádala, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
12. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežádají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).

13. Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
14. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
15. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
16. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*“.
17. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaná shrnula ve svém vyjádření k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu.
18. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaná nesprávně a nedostatečně posoudila možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
19. Soud předně uvádí, že při posuzování žalobních námitek vzal v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: „*Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). (...) Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. (...). Onen základ v přijímací směrnici lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.*

20. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
21. V projednávané věci žalovaná postupovala podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistila proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění je reakcí na shora uvedený čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013.
22. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že nerespektoval jemu uložené správní vyhoštění. Pohyboval se na území ČR, bez toho aniž by k tomu byl oprávněn na základě víza nebo uděleného pobytového oprávnění. Žalovaná dále poukazuje na to, že si žalobce svého nelegálnosti pobytu údajně nebyl vědom z důvodu toho, že nevěděl o skutečnosti, že rozhodnutí o správním vyhoštění již nabylo právní moci. Tato skutečnost nic nemění na tom, že žalobce svou situaci nijak neřešil a pouze vyčkával, co se bude dít což lze označit za účelové jednání za účelem dosažení setrvání na území.
23. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu si podal teprve tehdy, když byl zadržen policií a zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.
24. Ze shora uvedených důvodů by dle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že nerespektoval právní řád ČR, když mu v prvním případě bylo uděleno správní vyhoštění již v roce 2015, které následně ignoroval a setrval na území i nadále. V souvislosti s nesplněním uložené povinnosti v rozhodnutí správního orgánu vycestovat z území členských států Evropské unie, byl žalobce odsouzen trestním soudem ČR. V případě druhém se jedná o opakované porušení uložené povinnosti správním orgánem v rozhodnutí o správním vyhoštění na dobu 3 let z roku 2016. K tíži žalobce lze tak uvést, že v případě žalobce se jedná o opakované porušení právních předpisů ČR a tudíž o zcela očividné nerespektování právního řádu ČR. Jelikož byla žalobci známa situace, ve které se nachází již od roku 2015, měl dostatek času na to se svou situací něco provést, namísto toho o svou situaci nejevil zájem až do chvíle, kdy se jeho opětovný pokus o vyhoštění stal reálným z důvodu zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Výše uvedené tak poukazuje se vší pravděpodobností na zcela účelové jednání žalobce spočívající v následném podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců z důvodu, že mu bylo uloženo správní vyhoštění. A dále nerespektoval mu již dvakrát poskytnutou možnost, aby si ve vymezeném čase zařídil veškeré své záležitosti a odjel do země svého původu. Žalobce namísto toho setrval na území ČR. Proto není uvěřitelné jeho tvrzení o tom, že pokud by správní orgán přistoupil k mírnějším opatřením, než je jeho zajištění, že by žalobce skutečně vycestoval poté, co by si své záležitosti obstaral, a dále se neschovával na území ČR.

25. Soud dále k výše uvedené námitce uvádí, že správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu (str. 4-5 napadeného rozhodnutí). Žalovaná se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádala s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Soud dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, neboť žalobce nejenže vědomě nerespektoval právní řád ČR, ale také jednal zcela účelově. Žalovaná se vypořádala s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jejími závěry zcela ztotožnil. Případ žalobce, který nerespektoval právní řád ČR, porušil zákaz vstupu na území členských států EU, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.
26. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, čj. 7 Azs 185/2016 – 23, který uvádí, že: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“
27. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měla nárok na jejich náhradu žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 6. srpna 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně